

PRZEPIS NA..
BEZPIECZEŃSTWO
W RUCHU DROGOWYM

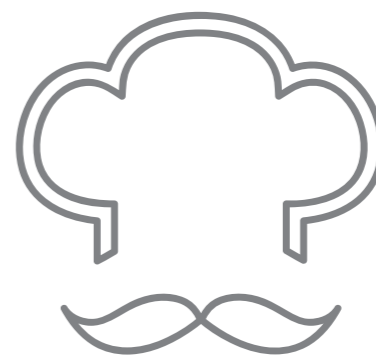

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I BUDOWNICTWA

Krajowa Rada
BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU DROGOWEGO

Warszawa, czerwiec 2016 r.

PRZEPIS NA...
BEZPIECZEŃSTWO
W RUCHU DROGOWYM

W trosce o bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu, korzystających z polskich dróg, Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego jako międzyresortowy organ doradczy i pomocniczy Rady Ministrów w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego przygotowała niniejszy folder informacyjny pt.: „Przepis na ... bezpieczeństwo w ruchu drogowym”, który teraz Państwu przekazujemy.

Polskę można zwiedzać na wiele sposobów, pieszo lub wykorzystując różne środki transportu, jak rower, motorower, motor, czy samochód. Przemierzając Polskę, w odkrywaniu jej piękna i atrakcji pomocne będą m.in. biało-brązowe drogowskazy, wskazujące dojazd do najciekawszych obiektów turystycznych.

Należy przy tym pamiętać, że w każdym przypadku przepisy ruchu drogowego i ich przestrzeganie, znajomość podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy, czy podstawowa wiedza z zakresu zasad ruchu drogowego oraz znajomość praw i obowiązków uczestników ruchu drogowego są najważniejsze, aby bezpiecznie poruszać się po Polsce.

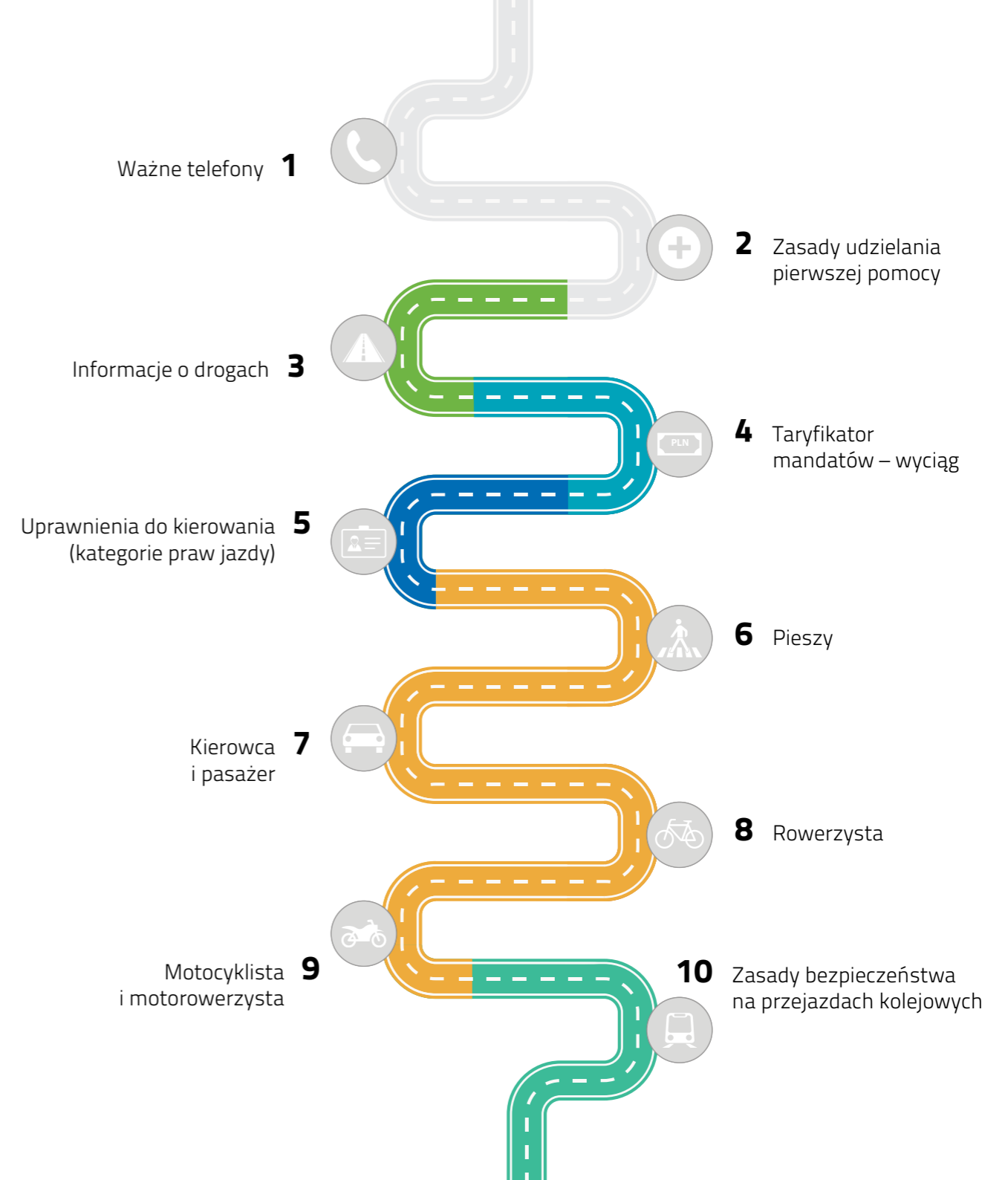
W folderze znajdą Państwo podstawowe informacje dotyczące zasad ruchu drogowego w tym: podstawowy zbiór praw i obowiązków uczestników ruchu drogowego, najważniejsze telefony alarmowe, zasady udzielania pierwszej pomocy, informacje o drogach oraz inne zasady bezpiecznego korzystania z polskich dróg.

Niniejszy folder, poprzez analogię jak w tytule, nawiązuje do dobrych i sprawdzonych przepisów kulinarnych. Wyrażam nadzieję, że będzie on także dobrą receptą na zachowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Andrzej Adamczyk
Przewodniczący Krajowej Rady
Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

Spis treści

1.	Ważne telefony	6
2.	Zasady udzielania pierwszej pomocy	8
3.	Informacje o drogach	14
4.	Taryfikator mandatów – wyciąg	18
5.	Uprawnienia do kierowania (kategorie praw jazdy)	24
6.	Pieszcy	28
7.	Kierowca i pasażer	32
8.	Rowerzysta	36
9.	Motocyklista i motorowerzysta	40
10.	Zasady bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych	44

998

STRAŻ POŻARNA

999

POGOTOWIE RATUNKOWE

997

POLICJA

112

EUROPEJSKI NUMER ALARMOWY

19 111

CAŁODOBOWA INFORMACJA DROGOWA
GENERALNEJ DYREKCJI DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD (GDDKiA)

+48 22 278 77 77

INFOLINIA TURYSTYCZNA PAŃSTWOWEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ
(ZINTEGROWANA Z TELEFONEM BEZPIECZEŃSTWA: +48 608 599 999)

II ZASADY UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY

Jeśli zobaczysz wypadek...

- Zatrzymaj swój samochód w bezpiecznym miejscu i włącz światła awaryjne.
- Załóż kamizelkę odblaskową jeśli posiadasz w samochodzie następnie w sposób bezpieczny opuść swój pojazd zabierając ze sobą trójkąt i apteczkę.
- Ustaw trójkąt ostrzegawczy przed miejscem wypadku w odległości ok. 50 m poza obszarem zabudowanym i 100-200 m na autostradzie lub drodze ekspresowej.
- Oceń ilość i stan poszkodowanych.
- Zadzwoń po pomoc:

Straż Pożarna – 998
Pogotowie Ratunkowe – 999
Policja – 997
 europejski telefon alarmowy – 112

**Na wszystkie wymienione numery
dodzwonisz się również z telefonu komórkowego.**

- Udziel pierwszej pomocy poszkodowanym.
- Pozostań na miejscu wypadku, a jeżeli wezwanie Straży Pożarnej, zespołu ratownictwa medycznego lub Policji wymaga oddalenia się – niezwłocznie powróć na to miejsce.
- Jeśli jesteś uczestnikiem zdarzenia drogowego, w którym nie ma ofiar, niezwłocznie usuń pojazd z miejsca zdarzenia, aby nie powodował zagrożenia lub utrudniał ruch.

Podstawowe zasady postępowania:

→ **Bezpieczeństwo**

Oceń miejsce zdarzenia pod kątem bezpieczeństwa i jeśli jest bezpiecznie przystąp do udzielania pomocy, dbając o własne bezpieczeństwo.

→ **Ocena przytomności**

Podejdź do poszkodowanego sprawdź jego stan – czy jest przytomny (zapytaj co się stało?, czy Cię słyszy?) Jeśli zareaguje – poszkodowany jest przytomny, brak reakcji oznacza, że poszkodowany jest nieprzytomny.

→ **Wezwanie/wyznaczenie pomocnika**

Jeśli są świadkowie zdarzenia/osoby postronne, wyznaczamy osobę/osoby do pomocy. Należy przy tym zachowywać się asertywnie i zdecydowanie, wydawać krótkie i zrozumiałe polecenia. Jeśli jesteśmy sami z poszkodowanym, głośno wołamy o pomoc i w przypadku braku obecności osób chętnych do pomocy przechodzimy niezwłocznie do oceny oddechu poszkodowanego. Wezwania/wyznaczenia pomocnika nie należy utożsamiać z wezwaniem pogotowia.

→ **Ocena oddechu**

Przed oceną oddechu należy udrożnić drogi oddechowe przez odgięcie głowy poszkodowanego do tyłu. Następnie stosujemy metodę „3P”: poczuj (zbliżamy ucho do ust i nosa poszkodowanego), posłuchaj, popatrz (ruchy klatki piersiowej i brzucha). Ocenę prowadzimy przez 10 sekund. Jeśli usłyszeliśmy/zobaczyliśmy/poczuliśmy 2 lub więcej oddechów przyjmujemy, że poszkodowany oddycha. Jeśli oddechów było mniej (0 albo 1) przyjmujemy, że poszkodowany nie oddycha i doszło u niego do NZK (nagle zatrzymanie krążenia).

→ **Wezwanie odpowiednich służb**

Jeśli mamy pomocnika, prosimy go o wezwanie pogotowia, a sami przystępujemy do RKO (resuscytacja krążeniowo-oddechowa). UWAGA: upewnij się czy pogotowie zostało wezwane – pomocnik będąc w stresie może o tym zapomnieć. Jeśli jesteśmy sami, a poszkodowany jest osobą dorosłą przed rozpoczęciem RKO musimy wezwać odpowiednie służby.

W Polsce używamy numeru alarmowego **112** lub bezpośredniego numeru do pogotowia **999**. Wzywający musi poinformować o: miejscu zdarzenia, liczbie poszkodowanych oraz ich stanie (czy są przytomni i czy oddychają), należy również opowiedzieć co się stało i podać swój numer telefonu. W przypadku dróg krajowych i wojewódzkich w ustaleniu miejsca zdarzenia pomocne będą zlokalizowane wzdłuż drogi słupki prowadzące z elementami odblaskowymi, zawierające oznaczenie numeru, kilometra i hektometra danej drogi. Po przyjęciu zgłoszenia przez dyspozytora należy postępować zgodnie z jego poleceniami !

ZAPAMIĘTAJ!
RKO - 30:2 (na zmianę 30 uciśnień 2 wdechy)

II ZASADY UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY

→ **Udzielanie pomocy osobie z NZK**

RKO

Uciśnięcia klatki piersiowej – poszkodowany powinien leżeć na płaskim i twardym podłożu. Uciskamy środek klatki piersiowej splecionymi, wyprostowanymi w łokciach rękami, na ok. 5-6 cm w tempie 100-120 ucisków/min.

Oddechy ratunkowe – udrażniamy drogi oddechowe poprzez odchylenie głowy do tyłu, jedną ręką zaciskamy skrzydełka nosa poszkodowanego i wykonujemy 2 wdechy ratunkowe obejmując swoimi ustami całe usta poszkodowanego. Jeden wdech ma trwać ok. 1 sekundy i nie powinien przekraczać naszego normalnego wdechu. Jeżeli nie chcemy wykonywać oddechów ratunkowych, można od nich odstąpić prowadząc tylko uciśnięcia klatki piersiowej bez przerw na wdechy.

RKO przerywamy gdy:

- poszkodowany zacznie się poruszać, lub okazywać inne symptomy przywrócenia oddechu,
- zespół ratownictwa medycznego przejmie resuscytację,
- zabraknie nam sił lub kontynuowanie RKO zagrazi naszemu bezpieczeństwu,
- zmieni nas inna osoba na miejscu zdarzenia.

→ **Automatyczny defibrylator zewnętrzny AED**

Jeżeli na miejscu zdarzenia dostępny jest AED, nie bój się go użyć. AED należy użyć jak najszybciej. AED jest bezpieczny i skuteczny także w Twoich rękach. Bez opóźnienia stosuj się do jego głosowych zaleceń. Standardowy automatyczny defibrylator zewnętrzny jest odpowiedni dla osób dorosłych i dzieci powyżej 8 lat.

→ **Pozycja bezpieczna (boczna)**

Pozycję boczną stosuje się u poszkodowanych nieprzytomnych, ale oddychających prawidłowo. Pozycja bezpieczna powinna być stabilna, jak najbliższa ułożeniu na boku z odgięciem głowy i brakiem ucisku na klatkę piersiową, aby nie utrudniać oddychania. Nie wolno układać w tej pozycji poszkodowanych, u których podejrzewany jest uraz kręgosłupa lub miednicy.

Aby zapewnić pomoc każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w Polsce stworzono system Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM). Jego elementami są:

- naziemne zespoły ratownictwa medycznego (karetki) i lotnicze zespoły ratownictwa medycznego (śmigłowce ratunkowe),
- szpitalne oddziały ratunkowe (SOR).

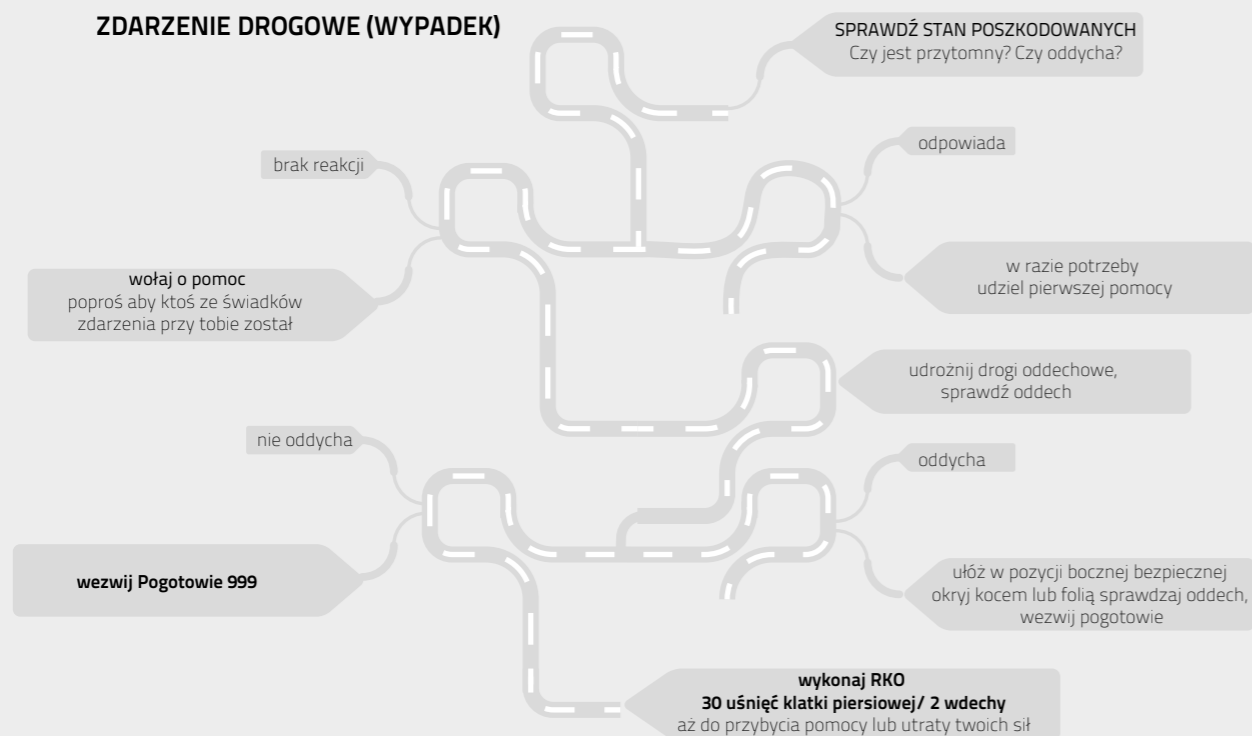

II ZASADY UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY

To dyspozytor medyczny, na podstawie zebranego od Ciebie wywiadu, zdecyduje, jakie siły i środki skierować na miejsce danego zdarzenia.

ZDARZENIE DROGOWE (WYPADEK)

Łądowanie śmigłowca w miejscu zdarzenia

- W trakcie lądowania, wyłączenia silników, rozruchu oraz startu, generalnie w czasie, gdy wirnik nośny się kręci - obowiązuje bezwzględny zakaz zbliżania się kogokolwiek do śmigłowca na odległość mniejszą niż 30 metrów.
- Podmuch od pracującego wirnika stwarza możliwość poderwania luźnych przedmiotów (np. kamieni, przedmiotów, folii, śniegu kurzu), stanowi to zagrożenie dla osób postronnych oraz śmigłowca.
- Uważaj na wirujące łopatki!
- Nigdy nie przechodź w rejonie śmigła ogonowego śmigłowca!
- Nigdy nie podchodź do śmigłowca od strony wznoszącego się zbrocza!
- Jeśli nie oczekujesz na pomoc śmigłowca, nie machaj do nadlatującej załogi.

W Polsce drogi publiczne ze względu na funkcje dzielą się na następujące kategorie:

- drogi krajowe;
- drogi wojewódzkie;
- drogi powiatowe;
- drogi gminne.

III INFORMACJE O DROGACH

Bezpieczeństwo na drogach szybkiego ruchu w Polsce

A1

→ autostrada

- przeznaczona wyłącznie do ruchu pojazdów samochodowych;
- wyposażona co najmniej w dwie trwale rozdzielone jednokierunkowe jezdnie;
- posiadająca wielopoziomowe skrzyżowania ze wszystkimi przecinającymi ją drogami transportu lądowego i wodnego;
- wyposażona w miejsca obsługi podróżnych, pojazdów i przesyłek (MOP), przeznaczone wyłącznie dla użytkowników autostrady.

S5

→ droga ekspresowa

- przeznaczona wyłącznie do ruchu pojazdów samochodowych;
- wyposażona w jedną lub dwie jezdnie;
- posiadająca wielopoziomowe skrzyżowania z przecinającymi ją innymi drogami transportu lądowego i wodnego, z dopuszczeniem wyjątkowo jednopoziomowych skrzyżowań z drogami publicznymi;
- wyposażona w miejsca obsługi podróżnych, pojazdów i przesyłek (MOP), przeznaczone wyłącznie dla użytkowników drogi ekspresowej.

Zasady i dobra praktyka bezpiecznego poruszania się na drogach szybkiego ruchu:

1. W przypadku awaryjnego zatrzymania się na autostradzie lub drodze ekspresowej:
  - opuść pojazd przez prawe drzwi;
  - ostrzeż innych, tj. włącz światła awaryjne, ubierz kamizelkę odblaskową i ustaw trójkąt ostrzegawczy w odległości przynajmniej 100 m (na autostradzie), 60-70 m (na drodze ekspresowej);
  - poruszaj się wyłącznie pasem awaryjnym lub terenem zielonym;
  - zadzwoń po pomoc;
  - oczekuj na pomoc w bezpiecznej odległości od pojazdu, o ile to możliwe na terenie zielonym.
2. Zachowaj bezpieczną odległość między pojazdami niezbędną do uniknięcia zderzenia w razie hamowania lub zatrzymania. Rekomendowana odległość między kolejnymi pojazdami jadącymi autostradą z prędkością 140 km/h powinna wynosić ok. 75 m, a jadącymi drogą ekspresową z prędkością 120 km/h – ok. 65 m.
3. Pamiętaj - lewy pas jezdni służy jedynie do wyprzedzania, a nie do ciągłej jazdy.
4. Manewry zmiany pasa ruchu wykonuj płynnie, z odpowiednim wyprzedzeniem, po uprzednim poinformowaniu innych uczestników ruchu o swoich zamiarach odpowiednim sygnałem.
5. W sposób bezpieczny włączaj się do ruchu. Jeśli droga wyposażona jest w dodatkowy pas włączeń – wykorzystuj jego pełną długość.
6. Dostosuj prędkość do warunków panujących na drodze i ograniczenia prędkości nie większej niż 140 km/h na autostradach i 120 km/h na drogach ekspresowych.
7. Gdy czujesz się zmęczony i znudzony prowadzeniem pojazdu skorzystaj z miejsc obsługi podróżnych MOP i odpocznij przed dalszą podróżą.

Dopuszczalne prędkości na drogach

III INFORMACJE O DROGACH

Pojazdy o masie poniżej 3,5 t - Standardowe ograniczenia prędkości (o ile znaki drogowe nie dopuszczają inaczej) [km/h]

Motocykle

Samochody osobowe i dostawcze

Samochody osobowe i dostawcze z przyczepami

- 70** Teren niezabudowany / pozostałe drogi
- 80** Autostrady oraz drogi ekspresowe oraz drogi dwujezdniowe co najmniej o dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu.

Autobusy

- 50** Teren zabudowany 50 km/h (w godz. 5 – 23)
- 60** Teren zabudowany 60 km/h (w godz. 23 – 5)
- 20** 20 km/h w strefie zamieszkania
- 70** Teren niezabudowany / pozostałe drogi
- 80** Autostrady oraz drogi ekspresowe oraz drogi dwujezdniowe co najmniej o dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu
- 100** Autostrady oraz drogi ekspresowe dla autobusów wyposażonych w specjalne wyposażenie techniczne

- 50** Teren zabudowany 50 km/h (w godz. 5 – 23)
- 60** Teren zabudowany 60 km/h (w godz. 23 – 5)
- 20** 20 km/h w strefie zamieszkania
- 90** Teren niezabudowany/ pozostałe drogi
- 100** Droga ekspresowa jednojezdniowa oraz droga dwujezdniowa co najmniej o dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu. Ograniczenia prędkości dla motocykla (również z przyczepą), czterokołowca i motoroweru, którymi przewozi się dziecko w wieku do 7 lat: 40km/h.
- 40** Ograniczenia prędkości dla motocykla (również z przyczepą), czterokołowca i motoroweru, którymi przewozi się dziecko w wieku do 7 lat: 40km/h.
- 120** Drogi ekspresowe dwujezdniowe: 120 km/h
- 140** Autostrady: 140 km/h

- 50** Teren zabudowany 50 km/h (w godz. 5 – 23)
- 60** Teren zabudowany 60 km/h (w godz. 23 – 5)
- 20** 20 km/h w strefie zamieszkania
- 90** Teren niezabudowany/ pozostałe drogi
- 100** Droga ekspresowa jednojezdniowa oraz na drodze dwujezdniowej co najmniej o dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu
- 120** Drogi ekspresowe dwujezdniowe: 120 km/h
- 140** Autostrady: 140 km/h

- 50** Teren zabudowany 50 km/h (w godz. 5 – 23)
- 60** Teren zabudowany 60 km/h (w godz. 23 – 5)
- 20** 20 km/h w strefie zamieszkania
- 70** Teren niezabudowany/ pozostałe drogi
- 80** Autostrady oraz drogi ekspresowe oraz drogi dwujezdniowe co najmniej o dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu.

Pojazdy ciężarowe ponad 3,5 t

- 50** Teren zabudowany 50 km/h (w godz. 5 – 23)
- 60** Teren zabudowany 60 km/h (w godz. 23 – 5)
- 20** 20 km/h w strefie zamieszkania

Cudzoziemcy płacą grzywnę (w złotych polskich) policjantowi, po wypisaniu i wręczeniu przez niego mandatu karnego, w wysokości uwidocznionej na dokumencie. W Polsce wysokość grzywnien jest prawnie określona.

IV TARYFIKATOR MANDATÓW – WYCIĄG

Kierowcy, którzy w obszarze zabudowanym przekroczą dopuszczalną prędkość o więcej niż 50 km/h stracą prawo jazdy na trzy miesiące. Uprawnienie do kierowania zostanie odebrane przez kontrolującego ich policjanta.

Jeżeli okaże się, że osoba, której zatrzymano prawo jazdy na okres 3 miesięcy w dalszym ciągu prowadzi pojazd, okres zatrzymania uprawnienia będzie przedłużony do 6 miesięcy. W przypadku ponownego prowadzenia pojazdu w przedłużonym okresie, starosta wyda decyzję o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdem.

Oto niektóre z wykroczeń karanych grzywnami:

- **Przewożenie dziecka w pojeździe:**
  - poza fotelikiem ochronnym lub innym urządzeniem do przewożenia dzieci: **150 zł**
  - w foteliku ochronnym, siedzącego tyłem do kierunku jazdy na przednim siedzeniu pojazdu wyposażonego w poduszkę powietrzną dla pasażera: **150 zł**
- **Kierowanie pojazdem przewożącym pasażerów niekorzystających z pasów bezpieczeństwa - 100 zł**
- **Przewóz osób w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu albo wynikających z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu niepodlegającego rejestracji: 100 za każdą osobę przewożoną w niewłaściwy sposób, nie więcej niż 500 zł**
- **Korzystanie podczas jazdy z telefonu wymagające trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku przez kierującego pojazdem - 200 zł**
- **Przekroczenie dopuszczalnej prędkości:**
  - do 10 km/h – mandat do **50 zł** oraz 1 punkt karny;
  - o 11-20 km/h – mandat **50 – 100 zł** oraz 2 punkty karne;
  - o 21-30 km/h – mandat **100 – 200 zł** oraz 4 punkty karne;
  - o 31- 40 km/h – mandat **200 – 300 zł** oraz 6 punktów karnych;
  - o 41 – 50 km/h – mandat **300 – 400 zł** oraz 8 punktów karnych;
  - o ponad 51 km/h – mandat **400 – 500 zł** oraz 10 punktów karnych.

IV TARYFIKATOR MANDATÓW – WYCIĄG

Kto może dokonywać zatrzymania pojazdu:

- Policjanci;
- inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego;
- funkcjonariusze Straży Granicznej;
- celnicy;
- strażnicy miejscy i gminni;
- strażnicy leśni;
- funkcjonariusze Straży Parku;
- osoby działające w imieniu zarządcy drogi.

Kto może dokonywać kontroli ruchu drogowego w stosunku do pojazdów:

- Nieustąpienie przez kierującego pojazdem pierwszeństwa pieszym znajdującym się na przejściu: **350 zł**
- Niezatrzymanie pojazdu w celu umożliwienia przejścia przez jezdnię osobie niepełnosprawnej, używającej specjalnego znaku lub osobie o widocznej ograniczonej sprawności ruchowej: **350 zł**
- Wyprzedzanie na przejściach dla pieszych lub bezpośrednio przed nimi: **200 zł**
- Omijanie pojazdu, który zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszemu – **500 zł**
- Niestosowanie się do obowiązku używania elementów odbłaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu drogowego przez pieszego poruszającego się po drodze po zmierniku poza obszarem zabudowanym, chyba że porusza się po drodze przeznaczonej wyłącznie dla pieszych lub chodniku: do **100 zł**
- Zawracanie w warunkach, w których mogłoby to zagrazać bezpieczeństwu ruchu lub ruch ten utrudniać – **200-400 zł**
- Nieustąpienie miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi szynowemu przez kierującego pojazdem: **250 zł**
- Nieustąpienie pierwszeństwa pieszym znajdującym się na przejściu – **350 zł**
- Naruszenie zakazu wyprzedzania pojazdu silnikowego przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia: **300 zł**
- Naruszenie zakazu wyprzedzania na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi: **300 zł**
- Naruszenie zakazu wyprzedzania na skrzyżowaniach: **300 zł**
- Wyprzedzanie na przejazdach kolejowych albo tramwajowych i bezpośrednio przed nimi: **300 zł**
- Wyprzedzanie bez zachowania bezpiecznego odstępu od wyprzedzanego pojazdu lub uczestnika ruchu: **300 zł**
- Wyprzedzanie z niewłaściwej strony: **200 zł**
- Zwiększanie prędkości przez kierującego pojazdem wyprzedzanym: **350 zł**
- Zatrzymanie lub postój na autostradzie lub drodze ekspresowej w innym miejscu, niż wyznaczone – **300 zł**
- Jazda bez wymaganych świateł od świtu do zmierzchu – **100 zł**
- Zakrywanie tablic rejestracyjnych lub innych wymaganych tablic albo znaków, które powinny być widoczne: **100 zł**
- Umieszczenie na pojeździe znaku określającego inne państwo niż to, w którym pojazd został zarejestrowany: **100 zł**
- Parkowanie na miejscu dla niepełnosprawnych – **500 zł**
- Przejazd przez skrzyżowanie na czerwonym świetle **300-500 zł**
- Kierowanie pojazdem przez osobę nieposiadającą do tego uprawnień – **500 zł**

- Nieustąpienie pierwszeństwa innemu pojazdowi lub uczestnikowi ruchu podczas włączania się do ruchu: **300 zł**
- Uniemożliwienie włączenia się do ruchu autobusowi (trolejbusowi) sygnalizującemu zamiar zmiany pasa ruchu lub wjechania z zatoki na jezdnię z oznaczonego przystanku na obszarze zabudowanym: **200 zł**
- Umieszczenie na pojeździe ładunku w sposób zasłaniający światła lub urządzenia sygnalizacyjne: **200 zł**
- Umieszczenie na pojeździe ładunku w sposób zasłaniający tablice rejestracyjne lub inne tablice albo znaki, w które pojazd jest wyposażony: **100 zł**
- Zaśmiecanie lub zanieczyszczanie drogi publicznej: **od 50 do 200 zł**

- Policjanci;
- inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego;
- funkcjonariusze Straży Granicznej;
- celnicy;
- strażnicy miejscy i gminni;
- strażnicy leśni i funkcjonariusze Straży Parku – jedynie na terenie lasów i parków narodowych;
- osoby działające w imieniu zarządcy drogi mogą wykonywać kontrolę, w obecności funkcjonariusza Policji lub inspektora Inspekcji Transportu Drogowego;
- Żandarmeria Wojskowa, ale jeśli kierowca udowodni, że nie jest żołnierzem, żandarm nie ma prawa podjąć w stosunku do niego żadnych czynności.
- Kontrola ruchu drogowego wykonywana przez strażników gminnych (miejskich), strażników leśnych, funkcjonariuszy Straży Parku oraz pracowników zarządców dróg odbywa się na podstawie upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego wydanego przez właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Policji.

Kiedy zatrzyma Cię policjant...

- Policjant umundurowany może zatrzymywać kierującego pojazdem w każdym miejscu na drodze i o każdej porze. W nocy, poza obszarem zabudowanym, prawo do kontroli drogowej przysługuje tylko policjantowi umundurowanemu, który daje kierowcy sygnał latarką ze światłem czerwonym lub też tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem czerwonym bądź odblaskowym. Policjant ten musi dysponować radiowozem oznakowanym z podświetlonym napisem POLICJA.
- Policjant nieumundurowany jest uprawniony do zatrzymania kierującego pojazdem wyłącznie na obszarze zabudowanym !!! Podobnie jak „mundurowy”, w czasie dobrej widoczności podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów („lizakiem”), a podczas złej – latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

- Po zatrzymaniu pojazdu policjant, podaje kierowcy stopień, imię i nazwisko oraz przyczynę zatrzymania, a ponadto:
  - policjant umundurowany okazuje legitymację służbową na żądanie kontrolowanego uczestnika ruchu;
  - policjant nieumundurowany okazuje legitymację służbową bez wezwania.

- W przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa lub uwarunkowanych charakterem kontroli policjant może wydać kierowcy pojazdem lub pasażerowi polecenie opuszczenia pojazdu.

- Sygnał do zatrzymania może być również podany z jadącego radiowozu przez krótkotrwałe włączenie niebieskiego światła błyskowego i sygnału dźwiękowego o zmiennym tonie.

IV TARYFIKATOR MANDATÓW – WYCIĄG

Kiedy zatrzyma Cię Inspektor Inspekcji Transportu Drogowego...

- Główny Inspektorat Transportu Drogowego, powołany do kontroli przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie wykonywania transportu drogowego i niezarobkowego przewozu osób i rzeczy, działa mając przede wszystkim na celu eliminowanie wszelkich negatywnych zjawisk w transporcie drogowym.
- Dokonując zatrzymania, inspektorom przysługują uprawnienia takie, jakie mają funkcjonariusze Policji tj. mają prawo wylegitymować kierowcę, sprawdzić dokumenty (prawo jazdy, dowód rejestracyjny, dowód zawarcia umowy ubezpieczenia OC lub stwierdzającego opłacenie składki), mogą również sprawdzić stan trzeźwości kierowcy oraz stan techniczny pojazdu.
- Inspektorzy transportu drogowego uprawnieni są do przeprowadzania kontroli w transporcie drogowym, w tym kontroli ruchu drogowego.
- Inspektor transportu drogowego, podczas przeprowadzania kontroli drogowej, jest uprawniony do wydania poleceń i sygnałów. Wykonuje on czynności kontrolne w umundurowaniu oraz posługuje się legitymacją służbową i znakiem identyfikacyjnym, a także używa oznakowanego pojazdu służbowego.
- Polecenia i sygnały mogą być wydawane przez inspektora:
  - pieszego,
  - znajdującego się w pojeździe lub na pojeździe,
- Inspektor w warunkach dostatecznej widoczności podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów/ tzw. lizak / lub ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności - latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.
- Polecenie do zatrzymania pojazdu podaje się z dostatecznej odległości, w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie w miejscu wskazanym przez inspektora.

V

UPRAWNIENIA DO KIEROWANIA – (kategorie praw jazdy)

kategoria B m.in. uprawnia do kierowania:

- pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, z wyjątkiem autobusu i motocykla,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa wyżej oraz z przyczepy lekkiej,
- zespołem pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, oraz z przyczepy innej niż lekka, o ile łączna dopuszczalna masa całkowita zespołu tych pojazdów nie przekracza 4250 kg,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria AM uprawnia do kierowania :

- motorowerem,
- czterokołowcem lekkim (tzw. qadem).

kategoria A1 uprawnia do kierowania :

- motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg
- motocyklem trójkołowym o mocy nieprzekraczającej 15 kW
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria A2 uprawnia do kierowania :

- motocyklem o mocy nieprzekraczającej 35 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,2 kW/kg, przy czym nie może on powstać w wyniku wprowadzenia zmian w pojeździe o mocy przekraczającej dwukrotność mocy tego motocykla,
- motocyklem trójkołowym o mocy nieprzekraczającej 15 kW,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria A uprawnia do kierowania:

- motocyklem,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria B1 uprawnia do kierowania:

- czterokołowcem;
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria C1 uprawnia do kierowania:

- pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t i nieprzekraczającej 7,5 t, z wyjątkiem autobusu,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa wyżej oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

V

UPRAWNIENIA DO KIEROWANIA – (kategorie praw jazdy)

kategoria C uprawnia do kierowania:

- pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t, z wyjątkiem autobusu,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa wyżej oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria D1 uprawnia do kierowania:

- autobusem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 17 osób łącznie z kierowcą, o długości nieprzekraczającej 8 m,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa wyżej oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria D uprawnia do kierowania:

- autobusem,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym wyżej oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategoria T uprawnia do kierowania:

- ciągnikiem rolniczym lub pojazdem wolnobieżnym,
- zespołem pojazdów złożonym z ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami) lub pojazdem wolnobieżnym z przyczepą (przyczepami),
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM.

kategorie B+E, C+E lub D+E uprawniają do kierowania:

- pojazdem określonym odpowiednio w prawie jazdy kategorii B, C lub D, łącznie z przyczepą (przyczepami), przy czym w zakresie kategorii B+E dopuszczalna masa całkowita ciągniętej przyczepy nie może przekraczać 3,5 t.

kategorie C1+E uprawniają do kierowania:

- zespołem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 12 t, składającym się z pojazdu ciągnącego określonego w prawie jazdy kategorii C1 i przyczepy.

kategorie D1+E uprawniają do kierowania:

- zespołem pojazdów składającym się z pojazdu ciągnącego określonego w prawie jazdy kategorii D1 i przyczepy.

kategorie B i C1+E, B i D1+E, B i C+E lub B i D+E uprawniają do kierowania:

- zespołem pojazdów określonym w prawie jazdy kategorii B+E.

kategoria C+E i D uprawniają do kierowania:

- zespołem pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii D+E.

**PIĘ
SZY**

W przepisach prawa polskiego pieszy to:

Osoba znajdującą się poza pojazdem na drodze i niewykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także osobę w wieku do 10 lat kierującą rowerem pod opieką osoby dorosłej.

PAMIĘTAJ!

Pieszy poruszający się po drodze po zmięchu poza obszarem zabudowanym jest obowiązany używać elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu, chyba że porusza się po drodze przeznaczonej wyłącznie dla pieszych lub po chodniku.

VI PIESZY

Zabrania się pieszym:

- wchodzenia na jezdnię:
  - bezpośrednio przed jadący pojazd, w tym również na przejściu dla pieszych,
  - spoza pojazdu lub innej przeszkody ograniczającej widoczność drogi,
  - podczas wyświetlania dla nich sygnału czerwonego;
- przechodzenia przez jezdnię w miejscu o ograniczonej widoczności drogi;
- zwalniania kroku lub zatrzymywania się bez uzasadnionej potrzeby podczas przechodzenia przez jezdnię lub torowisko;
- przebiegania przez jezdnię;
- chodzenia po torowisku;
- wchodzenia na torowisko, gdy zapory lub półzapory są opuszczone lub opuszczanie ich rozpoczęto;
- przechodzenia przez jezdnię w miejscu, w którym urządzenie zabezpieczające lub przeszkoda oddzielają drogę dla pieszych albo chodnik od jezdni, bez względu na to, po której stronie jezdni one się znajdują.

Najważniejsze obowiązki pieszego:

- zachowanie ostrożności albo gdy przepisy tego wymagają – szczególnej ostrożności;
- korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych, a w razie ich braku z pobocza;
- idąc po poboczu lub jezdni poruszać się lewą stroną drogi;
- na chodnikach poruszać się prawą stroną;
- przechodząc przez jezdnię lub torowisko zachować ostrożność;
- idąc jezdnią iść jeden za drugim, a na drodze o małym ruchu, w warunkach dobrej widoczności, dwóch pieszych może iść obok siebie;
- przekraczać drogę jedynie w miejscach do tego wyznaczonych tj. na przejściach dla pieszych;
- w strefie zamieszkania piesi mają pierwszeństwo przed pojazdami, mogą też poruszać się całą szerokością drogi i przekraczać jezdnię w dowolnym miejscu a dzieci poniżej 7 lat mogą korzystać z drogi samodzielnie, bez opieki starszych. Kierowcy muszą jeździć tutaj powoli, z prędkością nie większą niż 20 km/h;
- stosować się do poleceń i sygnałów dawanych przez osoby kierujące ruchem lub uprawnione do jego kontroli, sygnałów świetlnych oraz znaków drogowych.

**KIERO
WCA
i
PASA
ZER**

VII KIEROWCA I PASAŻER

PAMIĘTAJ !

- Używanie pasów bezpieczeństwa jest **OBOWIĄZKOWE DLA WSZYSTKICH**, zatem zawsze zapinaj pasy bezpieczeństwa. Dotyczy to także Twoich pasażerów. Pasy zapinamy zarówno w samochodach osobowych jak i autokarach. Są wyjątki, np. pasów nie muszą zapinać kobiety o widocznej ciąży czy kierujący taksówką podczas przewożenia pasażera.
- Stosowanie fotelików i innych urządzeń zabezpieczających dzieci także jest **OBOWIĄZKOWE**.
- Używaj w czasie jazdy na motocyklu i motorowerze kasku ochronnego odpowiadającego właściwym warunkom technicznym.

KIEROWCO

- Zadbaj o właściwy stan techniczny pojazdu, w szczególności o stan oświetlenia, ogumienia, układu hamulcowego i kierowniczego.
- Zwracaj szczególną uwagę na niechronionych uczestników ruchu drogowego – pieszych i rowerzystów, zwłaszcza w obrębie oraz na przejściach dla pieszych i przejazdach dla rowerzystów.
- Ustąp pierwszeństwa autobusowi włączającemu się do ruchu z przystanku.
- Używaj kierunkowskazów zmieniając pas ruchu.
- Zawsze ustąp pierwszeństwa pieszym na przejściu dla pieszych i rowerzystom na przejeździe dla rowerzystów.
- Po zmroku piesi i rowerzyści mogą być niewidoczni – bądź ostrożny.
- Nie używaj telefonu komórkowego podczas kierowania, który wymaga trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku.
- Musisz mieć w samochodzie gaśnicę i trójkąt odblaskowy.
- Urządzenia typu antyradar są zabronione.
- Jedź zawsze z włączonymi światłami. Jazda w dzień na światłach mijania obowiązuje przez cały rok. Od świtu do zmierzchu w warunkach normalnej przejrzystości powietrza, zamiast światła mijania, kierujący pojazdem może używać światła do jazdy dziennej.
- Nie używaj światła przeciwmgłowych bez potrzeby.
- Liczba przewożonych osób nie może przekraczać liczby miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym.
- Unikaj kolizji z innym uczestnikiem ruchu niezależnie od tego, czy tamten postąpił zgodnie z zasadami ruchu, czy nie.
- Przy wykonywaniu niebezpiecznych manewrów i w niebezpiecznych miejscach zachowaj szczególną ostrożność.
- Kierując pojazdem postępuj zgodnie z przepisami kodeksu drogowego.

W strefie zamieszkania prędkość dopuszczalna niezależnie od pory dnia i nocy oraz rodzaju pojazdu wynosi maksimum 20 km/h.

Nie prowadź pojazdów pod wpływem alkoholu lub innego środka odurzającego działającego podobnie do alkoholu !

- Jeśli zawartość alkoholu we krwi kierowcy wynosi od 0,2 ‰ do 0,5 ‰ to jego stan określa się mianem po spożyciu, a jazda autem w takim przypadku stanowi wykroczenie.
- W przypadku gdy zawartość alkoholu we krwi kierowcy wynosi ponad 0,5 ‰ to kierowca znajduje się w stanie nietrzeźwości, a kierowanie autem jest traktowane jako przestępstwo.

Przewożenie dzieci:

- Dzieci poniżej 150 cm wzrostu podróżujące na przednim siedzeniu samochodu muszą znajdować się w foteliku bezpieczeństwa lub innym urządzeniu przytrzymującym (specjalnym podwyższeniu).
- Dzieci w przedziale wzrostu 135–150 cm, podczas przewożenia na tylnym siedzeniu mogą podróżować bez fotelika, jeżeli ze względu na masę i wzrost tego dziecka nie jest możliwe zapewnienie mu odpowiedniego urządzenia, ale muszą mieć wówczas zapięte pasy bezpieczeństwa pojazdu.
- Możliwe jest przewożenie dziecka co najmniej 3 letniego tylko w pasach bezpieczeństwa – bez fotelika – na tylnym siedzeniu pojazdu, ale tylko wtedy gdy dwoje dzieci znajduje się w fotelikach (na tylnym siedzeniu) i nie ma możliwości zainstalowania tam trzeciego fotelika.
- Obowiązek przewożenia w pasach bezpieczeństwa nie dotyczy dziecka poniżej 3 roku życia podróżującego autokarem oraz środkami publicznego transportu zbiorowego (autobusem, metrem, tramwajem).
- Zabronione jest przewożenie dziecka w foteliku bezpieczeństwa lub innym urządzeniu przytrzymującym siedzącego tyłem do kierunku jazdy na przednim siedzeniu samochodu wyposażonego w poduszkę powietrzną dla pasażera, która jest aktywna.

ROWE RZYSTA

VIII ROWERZYSTA

Rowerzyście zabrania się:

- Jazdy bez trzymania, co najmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na pedałach.
- Rozmawiania przez telefon jeśli wymaga to trzymania słuchawki w ręce.
- Czepiania się pojazdów.
- Przejżdżania rowerem wzdłuż przejścia dla pieszych.
- Na przejeździe kolejowym zabrania się objeżdżania opuszczonych zapór lub półzapór oraz wjeżdżania na przejazd jeżeli opuszczenie ich zostało rozpoczęte lub podniesienie nie zostało zakończone.
- Rowerzyści poruszający się po drodze publicznej większą grupą powinni jechać kolumną jeden za drugim. Jednak maksymalna liczba rowerów jednośladowych w takiej kolumnie nie może być większa niż 15. Gdy grupa rowerzystów liczy więcej niż 15 osób, należy ją podzielić i jechać w dwóch kolumnach. Odległość między kolumnami nie może być mniejsza niż 200 m.

Obowiązki rowerzysty:

- Rowerzysta ma obowiązek korzystać z drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów. Jeśli droga nie posiada odrębnej drogi dla rowerów lub wyznaczonego pasa ruchu dla rowerów, kierujący rowerem powinien poruszać się poboczem. W sytuacji gdy nie ma pobocza lub nie nadaje się do użytku, może on poruszać się po jezdni.
- Rowerzysta ma obowiązek poruszać się prawą stroną jezdni, powinien jechać jak najbliżej jej krawędzi.
- Kierujący rowerem może jechać lewą stroną jezdni na zasadach określonych dla ruchu pieszych, jeżeli opiekuje się osobą kierującą rowerem w wieku do lat 10.
- W szczególnych przypadkach rowerzysta może jeździć po chodniku. Ma to miejsce wówczas, gdy na jezdni dozwolona prędkość dla pojazdów jest większa niż 50 km/h, chodnik ma co najmniej 2 metry szerokości i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów, a także wówczas gdy warunki

- pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła). Jadąc chodnikiem powinien zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.
- W sytuacji gdy rowerzysta przejeżdża przez chodnik lub drogę dla pieszych, jest obowiązany jechać powoli i ustąpić pierwszeństwa pieszemu.
- Gdy w ciągu drogi rowerowej znajduje się przejście dla pieszych, rowerzysta ma obowiązek zsiąść z roweru i przeprowadzić go przez przejście dla pieszych.
- Rowerzysta ma obowiązek sygnalizować zmianę kierunku ruchu lub pasa ruchu. Ponieważ rower nie ma kierunkowskazów zamiar skrętu sygnalizuje z wyprzedzeniem wyciągając rękę w kierunku skrętu. Zawsze powinien się przed tym upewnić czy nie zajdzie drogi innemu uczestnikowi ruchu.

Ruch rowerowy jest zabroniony na drogach ekspresowych i autostradach.

Dzieci do lat 7 powinny być przewożone jako pasażerowie w specjalnych fotelikach.

- Kierujący rowerem powinien zadbać o własne bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Stosowanie kasku, kamizelki lub innych elementów odblaskowych to jeden z dobrych przepisów na bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Rowerzysta ma pierwszeństwo przejazdu na przejeździe rowerowym.

Rowerzysta może korzystać z chodnika lub drogi dla pieszych jedynie wyjątkowo, gdy:

- opiekuje się dzieckiem w wieku do lat 10, które jedzie na rowerze,
- szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 50 km/h, wynosi co najmniej 2 m i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów,
- warunki pogodowe zagrażają jego bezpieczeństwu na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła). W takim przypadku jest on zobowiązany jechać powoli, zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.

Długość roweru razem z przyczepą nie może przekraczać 4 m.

PAMIĘTAJ !

Obowiązkowe wyposażenie roweru:

- z przodu - co najmniej w jedno światło pozycyjne barwy białej lub żółtej selektywnej;
- z tyłu - co najmniej w jedno światło odblaskowe barwy czerwonej o kształcie innym niż trójkąt oraz co najmniej w jedno światło pozycyjne barwy czerwonej;
- kierunkowskazy, jeżeli konstrukcja roweru lub wózka rowerowego uniemożliwia kierującemu sygnalizowanie przez wyciągnięcie ręki zamiaru zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu;
- co najmniej w jeden skutecznie działający hamulec;
- dzwonek lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzerażliwym dźwięku.

Dodatkowo rower może być wyposażony w:

- światła odblaskowe umieszczone na pedałach (barwy żółtej samochodowej),
- światło odblaskowe barwy białej z przodu roweru,
- dowolną ilość odblasków na kołach – ale co najmniej po jednym na każdym kole (barwy żółtej samochodowej),
- pasek odblaskowy na oponie lub kole.

**MOTOCY
KLISTA
I
MOTO
ROWE
RZYSTA**

IX MOTOCYKLISTA I MOTOROWERZYSTA

Motocyklista

- Obowiązki:
  - kierować pojazdem zgodnie z przepisami kodeksu drogowego,
  - używać w czasie jazdy kasku ochronnego odpowiadającego właściwym warunkom technicznym. Obowiązek ten dotyczy również osób przewożonych motocyklem.
- Motocyklista powinien:
  - dokładnie obserwować otoczenie,
  - zachować bezpieczną prędkość i odległość od poprzedzającego pojazdu,
  - być widoczny,
  - pomimo braku obowiązku narzuconego przez ustawodawcę nakazującego jazdę w odpowiednim ubiorze, w dobrze pojętym własnym interesie powinien w nim jeździć.

Motorowerzysta

- Motorowerem można kierować także posiadając uprawnienia do kierowania motocyklem oraz samochodem.
  - Kierowca motoroweru i przewożona przez niego osoba w czasie jazdy muszą mieć na głowach kaski ochronne.
  - Motorowerzysta ma obowiązek poruszać się poboczem, a gdy go nie ma lub nie nadaje się ono do jazdy, bądź utrudniałby ruch pieszych, może korzystać z jezdni.
  - Ma obowiązek zachować bezpieczną prędkość i odległość od poprzedzającego pojazdu.
  - Zbliżając się do przejścia dla pieszych zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pieszym znajdującym się na przejściu.
  - Jeźdźnię powinien jechać po prawej stronie, możliwie blisko jej pobocza.
  - Motorowerzysta ma zakaz poruszania się po drodze ekspresowej i autostradzie.
  - Motorowerzysta ma obowiązek sygnalizować zamiar wykonania manewru.
- Motorowerzyście nie wolno:
    - jeździć po chodniku, po ścieżce rowerowej, po autostradzie i po drodze ekspresowej,
    - jeździć obok innego uczestnika ruchu,
    - korzystać z telefonu komórkowego trzymając go w ręce,
    - przewozić pasażera, który jest w stanie nietrzeźwości.

X

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA NA PRZEJAZDACH I TERENACH KOLEJOWYCH

Instrukcja bezpiecznego przekraczania przejazdów kolejowo-drogowych

Pamiętaj podczas przekraczania przejazdów kolejowo-drogowych obowiązują te same zasady, co na zwykłych skrzyżowaniach drogowych, czyli zastosowanie się do znaków, warunków pogodowych i warunków widoczności. Jeśli widzisz zamknięte roгатki, włączoną sygnalizację świetlną i dźwiękową to jest to informacja o nadjeżdżającym pociągu. Wtedy tego przejazdu przekroczyć nie możesz! Przed przejazdami, które oznaczone są tylko znakami drogowymi, należy zatrzymać pojazd i po upewnieniu się, że nie nadjeżdża pociąg, można przekroczyć skrzyżowanie.

- Pamiętaj, aby przekraczać tory kolejowe tylko na wyznaczonych przejściach lub przejazdach, przestrzegając wszystkich znaków ostrzegawczych i znajdujących się tam sygnałów.
- Bądź czujny na terenie kolejowym. Nie czytaj, nie miej słuchawek w uszach, które mogą zagłuszać odgłosy zbliżającego się pociągu. Pamiętaj także, że elementy infrastruktury kolejowej nie są miejscem do zabawy lub wypoczynku.
- Nie wolno chodzić po torach, jest to niezgodne z prawem i bardzo niebezpieczne. W momencie, gdy maszynista widzi osobę przechodzącą przez tory w miejscu niedozwolonym lub pojazd na torach, jest już za

- późno. Droga hamowania pociągu może wynieść nawet do 2 km, czyli mniej więcej tyle, co długość 20 pełnowymiarowych boisk do piłki nożnej. Pociągi nie mogą się zatrzymać na tyle szybko, aby uniknąć kolizji.
- Pociągi mają zawsze pierwszeństwo przejazdu w stosunku do pojazdów ratunkowych, uprzywilejowanych, samochodów i pieszych.
- Dzisiejsze pociągi są cichsze niż kiedykolwiek, wiele z nich podczas jazdy nie wytwarza charakterystycznego stukotu. Pociąg jest zawsze bliżej i porusza się szybciej, niż myślisz.

Partnerzy wydawnictwa

 Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.
Zarządca narodowej sieci linii kolejowych

**Instytut
Transportu
Samochodowego**